

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
23 juni 2020	D.058077 Z.016060

Voorstel ingebracht door W. van Beem
Portefeuillehouder College van B. en W.
Begrotingsprogramma en Diverse
taakveld

Onderwerp
Rekenkamercommissie Buren:
1. rapport 'Quick scan Nazorg' en
2. rapport 'Toezicht en Handhaving
Gemeente Buren'

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het rapport "Quick scan Nazorg" van de RKC Buren.
2. De aanbeveling in het rapport "Quick scan Nazorg" over te nemen.
3. Het college van B. en W. te verzoeken om vóór 1 oktober 2020 een voorstel te doen aan de raad om de monitoring van de aanbevelingen te verbeteren en te borgen.
4. Kennis te nemen van het rapport "Toezicht en Handhaving gemeente Buren" van de RKC Buren.
5. De 2 aanbevelingen in het rapport "Toezicht en Handhaving gemeente Buren" over te nemen.
6. Het college van B. en W. te verzoeken om vóór 1 oktober 2020 een voorstel te doen aan de raad waarin de vastgestelde aanbevelingen in het rapport "Toezicht en Handhaving gemeente Buren" zijn uitgewerkt.

Samenvatting van het voorstel

Het is voor de kaderstellende en controlerende rol van de raad van groot belang om goed inzicht te hebben in het beleid, de resultaten van de uitvoering en de organisatie van de gemeentelijke taken. De Rekenkamercommissie Buren (RKC) ondersteunt met onderzoek de raad bij die rol.

In dit voorstel komen 2 rapporten van de RKC Buren aan de orde.

De RKC heeft een Nazorgonderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in hoeverre eerdere aanbevelingen van rekenkameronderzoek - die door de raad zijn overgenomen - zijn uitgevoerd. Verder is onderzoek gedaan naar de organisatie en uitvoering van Toezicht en Handhaving in de gemeente Buren.

De conclusies van de 2 onderzoeken hebben geresulteerd in aanbevelingen van de RKC om verbeteringen aan te brengen in de bedrijfsvoering van de gemeente en in het vervolg daarvan de informatievoorziening aan de raad over de uitvoering van de aanbevelingen.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

De Rekenkamercommissie Buren (RKC) adviseert het gemeentebestuur over de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid en beheer van het gemeentebestuur. Dit is geregeld in de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie.

Nadat de RKC in 2019 het rapport "Quick scan Nazorg" heeft uitgebracht is afgesproken dat uit praktische overwegingen dit rapport gelijktijdig wordt behandeld met het rapport Toezicht en Handhaving Gemeente Buren dat in 2020 is uitgebracht.

Rapport "Quick scan Nazorg"

Voor uw kaderstellende en controlerende rol is het belangrijk dat inzicht bestaat wat er wordt gedaan met de aanbevelingen van de RKC die door uw raad zijn overgenomen. Immers, een rekenkamerrapport dat in de la blijft liggen mist zijn impact.

Dat is de reden dat de RKC in 2019 een quick scan heeft laten uitvoeren naar de implementatie van de aanbevelingen uit vijf onderzoeken. De betreffende onderzoeken zijn uitgevoerd tussen 2014 en 2016. De quick scan is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau..

Het gaat dan om de aanbevelingen van de volgende 5 rapporten:

- Uitvoering en controle van de Omgevingsdienst Rivierenland (2014)
- Kostendekkendheid van de leges 2015 van de gemeente Buren (2015)
- Onderzoek naar het besluitvormingsproces van de Prins Willem Alexanderschool in Beusichem (2015)
- Quick scan Informatieveiligheid (2016)
- Quick scan Personeelsbeleid Buren (2016).

De RKC wilde met deze quick scan een antwoord krijgen op de volgende centrale onderzoeksvraag:

"Op welke wijze zijn de in de periode 2014-2016 door de raad overgenomen aanbevelingen van de rekenkamercommissie uitgevoerd en met welk effect?"

De RKC informeert uw raad met dit rapport over de resultaten van dit onderzoek. De RKC legt uw raad aanbevelingen voor met als doel verbeteringen aan te brengen in de bedrijfsvoering op deze taakvelden van de gemeente.

Rapport "Toezicht en Handhaving gemeente Buren"

Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van een groot aantal (decentrale) regels. Hierbij kan gedacht worden aan gemeentelijke verordeningen, bestemmingsplannen en aan voorschriften die zijn verbonden aan vergunningen. Regels worden gesteld om bepaalde (maatschappelijke) doelen te bereiken ten aanzien van onder andere leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. Toezicht en handhaving op gemeentelijk niveau is te verdelen in drie domeinen:

1. Fysieke leefomgeving (Ruimtelijk domein - bouwen en milieu)
2. Sociaal domein (zoals de WMO, de Participatiewet, de Leerplichtwet en de Wet Kinderopvang)
3. Openbare orde en veiligheid (APV en bijzondere wetten).

Het is voor uw raad van groot belang om goed inzicht te hebben in het beleid, de resultaten van de uitvoering en de organisatie van het toezicht en handhaving in de gemeente Buren. Voor de RKC Buren was dit aanleiding om te onderzoeken hoe de gemeente toezicht en handhaving heeft georganiseerd. Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau.

De RKC heeft met dit onderzoek een antwoord willen krijgen op de centrale onderzoeksvraag: "Is het beleid en de uitvoering aangaande toezicht en handhaving van de gemeente Buren doeltreffend en doelmatig?"

De RKC informeert uw raad met dit rapport over de resultaten van dit onderzoek. De RKC legt uw raad aanbevelingen voor met als doel verbeteringen aan te brengen op de eerdergenoemde drie domeinen van Toezicht en Handhaving.

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

De RKC wil door middel van haar onderzoeken bijdragen aan de kwaliteit van het lokale bestuur in de gemeente Buren, aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en aan de versterking van de publieke verantwoording daarover. De werkzaamheden van de RKC zijn gericht op de controle op het doeltreffend, doelmatig en rechtmatig besteden van gemeentelijke middelen. De RKC helpt zo de gemeenteraad om zijn kaderstellende en controlerende rol uit te voeren.

Rapport "Quick scan Nazorg"

Uit de quick scan en de beantwoording van de centrale onderzoeksvraag blijkt dat de doorwerking van de onderzoeken groot is, maar tegelijkertijd dat de raad "het instrument" rekenkamer-commissie beter kan benutten om daarmee zijn kaderstellende en controlerende rol te versterken. In het rapport is een overzicht opgenomen van de betreffende aanbevelingen en de afwikkeling daarvan om deze conclusie te ondersteunen.

De RKC Buren heeft op grond hiervan de volgende aanbeveling gedaan.

"Aan de raad en het college"

Organiseer duidelijk navolgbaar zicht op de uitvoering van de aanbevelingen gericht aan de raad zelf en aan het college van burgemeester en wethouders. Wij geven de raad in overweging om het college te verzoeken hierin het initiatief te nemen om te komen tot een werkbare oplossing."

Rapport "Toezicht en Handhaving gemeente Buren"

In het onderzoek zijn naast de centrale vraag een aantal deelvragen beantwoord. De belangrijkste conclusies over de toezicht- en handhavingstaken zijn:

- De gemeente Buren heeft veel van het beleid inzake toezicht- en handhaving in regionaal verband vastgesteld.
- In beleidsdocumenten – die veelal in regionaal verband zijn opgesteld - zijn prioriteiten vastgesteld voor de fysieke leefomgeving. Deze prioriteiten zijn ook door de gemeente Buren vastgesteld. Voor het sociaal domein, de APV en de bijzondere wetten worden vooraf geen c.q. minder expliciet prioriteiten gesteld, behalve de kinderopvang.
- In organisatorisch opzicht zijn de communicatie- en aansturingslijnen tussen de gemeente en regionale instanties kort, er zijn voor de gemeentelijke organisatie aanspreekpunten aangewezen voor bestuurders en regionale toezichthouders en er zijn goede afspraken wanneer bestuurders moeten worden betrokken bij specifieke toezicht- en handhavingsacties.
- Regionale instanties zorgen voor de toezicht en handhaving capaciteit. Voor de uitvoering van de APV is geen toezichtcapaciteit voor het oppakken van meldingen over leefbaarheid (schoon en veilig).
- De systematische informatievoorziening van de regionale instanties naar de gemeente over prestaties van de drie domeinen is op onderdelen wisselend.
- In de gemeenteraad is geen systematische en beleidsmatige aandacht voor toezicht en handhaving op de verschillende domeinen. Informatie over prestaties en resultaten wordt met uitzondering van individuele gevallen niet structureel besproken.

De RKC Buren heeft op grond hiervan de volgende 2 aanbevelingen gedaan.

"Aan de raad"

Verzoek het College:

1. Een voorstel te doen aan de gemeenteraad op grond waarvan de raad (nadrukkelijker) de prioriteiten en de beoogde prestaties bij gemeentelijke handhaving en toezicht kan vaststellen. Verzoek om in dit raadsvoorstel duidelijke criteria op te nemen over wanneer toezicht en handhaving volgens de gemeente succesvol, doeltreffend en doelmatig is.
2. Ten behoeve van een gestructureerde uitvoering van punt 1 de informatievoorziening over toezicht en handhaving zodanig te verbeteren dat de raad gestructureerd en op regelmatige basis informatie ontvangt over de uitvoering en resultaten van toezicht en handhaving in de onderzochte 3 domeinen."

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de raad het voorstel overneemt?

De nadelen en/of mogelijke risico's zijn er niet. Dat komt omdat het juist de bedoeling is dat het college van B. en W. samen met de ambtelijke organisatie de uitvoering van de gemeentelijke taken verbetert en borgt en in het verlengde daarvan de monitoring daarover aan de raad.

4. Wat betekent het als de raad dit voorstel *niet* overneemt?

De raad heeft er alle belang bij dat de gemeentelijke taken goed worden uitgevoerd. Als de raad dit voorstel niet overneemt wordt de noodzakelijke verbeterslag niet of onvoldoende gemaakt.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee.

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

In de gemeente Buren is een RKC ingesteld volgens artikel 81oa van de Gemeentewet (de rekenkamerfunctie). De Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie is vastgesteld in de raadsvergadering van 18 mei 2004 en nadien gewijzigd.

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Om grip te houden op de kwaliteit van de uitvoering van deze gemeentelijke taak is het voor de raad belangrijk dat er wordt gewerkt met duidelijke ijkpunten in een tijdsplanning. Verder is het belangrijk dat regelmatig over de voortgang aan de raad wordt gerapporteerd in de hiervoor bestemde rapportages. De RKC geeft u in overweging om hierover bij de besluitvorming in uw raad duidelijke afspraken te maken met het college van burgemeester en wethouders.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties, tenzij blijkt dat de voorstellen om de taken beter uit te voeren extra geld kosten. Hierover zal het college van B. en W. dan een goed onderbouwd voorstel aan uw raad moeten voorleggen voor een aanpassing van het financieel budget.

9. Communicatie

De 2 rapporten zijn geplaatst op de website.

10. Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is bij dit voorstel niet van toepassing.

11. Deregulering

Er is geen sprake van nieuwe wet- en regelgeving.

12. Achtergrondinformatie

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- 2 Rapporten van de RKC

Inlichtingen bij:

Naam
Team

W. van Beem - e-mail: wbeem@buren.nl
Griffie